

Engasjert debatt om samhandlingsutfordringer

En stappfull konferansesal var slagmarken for humoristisk og engasjert meningsbrytning om samhandlingsreformens utfordringer for fastlegene og kommunene under allmennmedisinsk våruke i mai.

Stinn brakke da allmennlegene diskuterte samhandlingsreformen. Foto Mattis Dahl Åmotsbakken

Tillitsvalgte fra hele landet og representanter fra kommune-Norge var på plass på Fornebu for å diskutere utfordringene i kjølevannet av reformen.

Tone Marie Nybø Solheim fra KS, Per Harr fra Stavanger kommune og kommuneoverlege Terese Folgerø fra Bergen våget seg inn i løvens hule for å diskutere med legene om hvor skoen trykkes og hvilke løsninger som kan finnes i fellesskap. Jan Robert Johannessen, leder i Rogaland legeforening og leder i Allmenlegeforeningen, Kari Sollien representerte legene fra talerstolen.

Ønsker bedre samarbeid med fastlegene

Nybø Solheim vektla kommunenes kapasitetsutfordringer i helsetjenesten.

– Mange lokalsamfunn sliter med rekruttering, og avtaleverket har vist seg vanskelig med å styre og utvikle tjenesten, sa avdelingsdirektøren til en lydhør forsamling. Hun ønsket et tydeligere kvalitetsarbeid i samarbeid med fastlegene og understreket at dette er ett av KS sine hovedmål for fastlegetjenesten.

Vestlandet var tungt representert blant innlederne. En av flere vestlendinger var kommunaldirektør Per Harr i Stavanger kommune. Harr åpnet sitt innlegg med å erklære at «kommunen er den største leverandøren av helsetjenester i kongeriket Norge».

Han påpekte at utviklingstrekkene i Norge er globale og trakk frem en rekke faktorer som er gjengangere i den vestlige verden: Livsstilssykdommer øker i omfang, etterspørsel etter kompetanse og arbeidskraft,

fremming av egenmestring og at man i større grad forsøker å utsette behandlingstilbudet i helsetjenesten. Kommunaldirektøren understreket at de nye utfordringene krever kompetanse og aktiv medvirkning fra fastlegene for å lykkes.

En annen vestlending, kommuneoverlege Terese Folgerø, utfordret salen på fastlegenes deltakelse i samarbeidsforaene med kommunen.

– Det er ikke alltid like godt oppmøte i samarbeidsutvalgene. Hvordan treffer vi de som ikke stiller opp her? var Folgerøs spørsmål til salen. Kommuneoverlegen benyttet også anledningen til å minne fastlegene om kompleksiteten i det lokalpolitiske systemet og betydningen av at fastlegene involveres i utviklingen av det kommunale tjenestetilbudet.

Knuste myten om ledelse av leger

Kari Sollien gikk på talerstolen som siste innleder før den helsepolitiske debatten. Allmenlegeforeningens leder snakket om betydningen av god helseledelse i kommunene og myten om at leger er en vanskelig gruppe å lede.

– Det er en misforståelse at leger er ensidig opptatt av arbeidsvilkår. Først og fremst er de opptatt av høy faglig standard, sa Sollien.

Hennes klare oppfordring til kommunene var at kommunehelsetjenesten må ledes som høykompetente kunnskapsbedrifter.

– Helseledelsen må prate med fastlegene sine om ønsker og behov. Lokalt samarbeidsutvalg er ikke nok, poengterte Sollien.

Talerlisten ble raskt fulltegnet. Det var

mange tillitsvalgte som ønsket å dele sine tanker om samhandlingsreformen og erfaringer fra legenes hverdag. Mangel på samarbeidskultur, møtegodtgjøring, gode verktøy for kvalitetsmåling, manglende faglig ledelse i kommunene og mye byråkrati var noen av tilbakemeldingene til paneldeltakerne.

Det ble etterhvert konsensus i salen om at fastlegene og kommunene må utarbeide flere samarbeidsarenaer for å stå sterkere samlet i kontakten med spesialisthelsetjenesten når kommunen stadig får flere oppgaver.

Fornøyd leder

Kari Sollien var svært tilfreds med både engasjement og innholdet i det helsepolitiske verkstedet.

– KS deler vårt syn på utfordringsbildet, men ikke virkemidlene. Å forvente at leger skal gå i frivillig dialog uten kompensasjon er ikke et realistisk utgangspunkt for samarbeid, sa Allmenforeningens leder. Hun erkjenner at samhandlingsreformen gir kommunene en betydelig utfordring.

– Det er ikke nok midler og det er en utfordrende situasjon med tanke på alle oppgavene som skal løses. Allikevel er det små satellitter der ute som Bergen, Tromsø og Stavanger som prøver seg frem, så det finnes gode løsninger for samarbeid. Det er også viktig at de økonomiske virkemidlene blir evaluert og at de følger hele tjenesteløpet, oppsummerte Sollien.

Mattis Dahl Åmotsbakken

mattis.dahl.amotsbakken@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling